

DOBAI PÉTER

*Emilio Greco meglesett szobra
a San Salvatore in Lauro kolostorának
időtlen kerengőjében. Róma, Marsmező*

(VERS A LATIN LÉLEGZET CÍMŰ KÉSZÜLŐ KÖTETBŐL)

*Ezen a helyen, az ókori Rómában babérliget
terült el, egészen a Tiberis partjáig. E dús
ligetben valaha régen: haruspexek, jósnők,
sybillák keringtek s a főnemesi születésű
szűzleányok sétáit mozdulatlan szobornak
álcázott harcosok vigyázták, ám
a bábaasszonyokra mégis
gyakorta adódott sürgősen szükség.*

*Elmúlt, betelt időspirál, fénysugárrá vált idő,
őskezdetéhez a végtelenből visszatérő,
sohasem semmisülő, rejtélyes t a r t a m
tart itt, a rég elhalt babérliget fogságában .
Leány-csípők lágy ívébe hajolt oszlopfejek
hibátlan négyszögébe, mély mértanába zártan:
büntető kőtömbön guggol az édenmezítelen
Bűnbánó Magdolna, imába, könnyörgésbe révülten.
Két kezével görcsösen markol hatalmas kebleibe,
mintha a fájdalmat akarná szívéből kiszakítani
földült, hevesen dobogó szívével együtt!
A szép leányi fő mélyen lehajtva. Testi-lelki
szenvedése a szenvedélyt még nem győzte le,
remeg lázas lényének egész tömege,
mindhiába menekül önmaga elől hívó, kihívó nőisége,
hiába zárja össze térdeit, combjait, kísértésbe esése
ellen nagyságos, igéző lénye gyenge még,
két világban él nyűgöző személyisége:*

vonja-vonzza-taszítja amaz irányba, ahonnan
 szökne-szabadulna, hogy ölének veszejtő oltárára
 ne engedjen többé barbár északi harcosokat,
 se szűz ifjakat, se véneket, se királyokat, se főpapokat,
 'kik testét kényre-kedvre egy jeges forrásnál meglesik...
 E voyeur világ, mint vadász a vadat: elejti testét,
 forró vérének lüktetése sosem enyhül...
 Ó! Enyhülne vajon mitől? Hisz' mindene
 mindenre kész... Szépségének vívótőre ölne
 szakadatlan ölelésekért... vértetelen, védtelen,
 szíve vad, hősi vétkeivel:
 mindegyre vár egy társra,
 egy másnemű hasonmásra!
 Körülötte lassan újra nő, újra burjánzik a buja, sötétlő,
 kétezer éves babérliget -----
 Állatiasan ádáz és önkívületig hevülő,
 halálos-ajzott opus femina:
 női mindenségét helyben legott,
 önként, ájultan odaadja,
 veti, ejti, dobja, engedi magát... hagyja:
 történni meg – timor et tremor – a Testet!

EMILIO GRECO: BŰNBÁNÓ MAGDOLNA (Máté Mária felvétele)

Ligur-tengeri halászkikötő-látkép

Marina di Lucca, Viareggio, A. D. 1991.
Ott-időzés Mária-Priscával

Csendes, hálózó álom
laza, fölfejlő szövetében,
mint régi mesekönyvben,
mint valaha régen élt
városban: alvó, lakatlan
házak, kápolnaromok,
kihűlt harangok, hantok
felől mindegyre hallani
annyi tűnt emberi lény
búcsúzó énekét, mélyén
annyi szólító csendnek:
láthatatlan leánykórus hív... hová?
Ó, ti virradatra vont vitorlák:
sugaras, suttogó vigíliák!
Az ébredő, világrajött vizen
köröz, leng, dől sok árboc,
kifutni készülnek halászbárkák,
csörlők vonják föl a horgonyok vasát,
csigák sora feszíti meg a kötélzetet,
nehéz húrjait a vihar hangszereinek.
A magas ég-akarat még céltalan,
fent felhők rohannak, hullámsor fut alatt.
A móló falán túl kirajzó könnyű hajókat
heves táncba viszi a fehér, szökő víz,
más-más sors íródik a nyomdoksodor
robbanó tajtékára, lesz hajó, 'mely
majd visszatér honi révbe s lesz másik,
'mely odakünn marad és odavész
a nyílt tengeren, nyomtalan, jeltelen...
A horizonton fénykéve esik szét sugarakra,
meghatódva nézem, mint fut fátuma iránt a flotta,
egyre távolodva a mólófalak oltalmazó körívétől

s a búcsút intó, színes női kendőktől, mintha
 volnának a szélben röpdöső vásznak mind virágok,
 virágok: koszorúhoz, temető hantra...
 Az első bóra csapások földobják, majd elnyelik
 a bóják könnyű jelzőtestét, hullám hullámba omlik:
 „ben tenuto...”, a Beaufort-skála már hetes fokozatú
 szélerőt jelez, de a bárkaraj bis gromoboj nyomúl
 előre, hiába, hogy a magas tengerjárás ellene tolúl,
 a mélytengeri hálókát sorra vetik a vízre s ólomsúlyok
 merítik mind mélyebbre a csomózott, sodort
 háló-négyszögeket... le, bűvári mélybe, le
 a tengeralatti fénytelenységbe, halrajok útjába,
 közben baljósan roppannak a palánkok, a bordák
 a veszejtő viharban, kötelek szakadnak meg...
 pár deszkaszál bukdál a vetődő hullámok hátán
 s másnap észrevétlen, más legénységgel a fedélzeten:
 hajó hajó helyébe áll -----

Balaskó
hív emlékében,
'ki nem volt besúgó
a szocializmus építése közben

Mély alkonyárnyékon
még mélyebb árnyéket
által vető
fekete gyászciprus közelében
(pihenj egy kicsit végleg, Jenő...)
érezem,
lám, 'mily közel a temető,
ó, már szól a gyermektrombita
utánam, értem...
szól, hív hősi hangja

vissza:
megint ottlenni, mint a kezdetekben,
azon a szőkeleányillatú játszótéren,
hív egy régi, szép, szigorú internátusba,
hív egy rácsos ablakos, boldog árvaházba,
ó, hív harsányan vissza
mindazok közé, 'kik másszor éltek – – –
Szép volt a magányos maraton,
Jenci!
Merci.

